

**Изложение от председателя на Контролната комисия при циганската
културно-просветна организация до председателя на Трети район на БРП /к/ в
отговор на провеждана анкета от ЦК на БРП /к/**

София, [след 1947 г.]

Другарю Председател,

Предвид започната анкета от ЦК на БРП /к/, то моля да бъдат приети в допълнение на дадените документи и следното мое изложение, а именно:

1. Прилагаме утвърден устав под № 14300/2.VIII.1919 год., като моля да се провери най-щателно и да се видят делата на др.Шакир М.Пашов.

Документ № 4 – без подписа на др.Пашов, установен със същия печат от 1919 год. гласи: неговите деяния.

Документ № 6/21.VII.1945 год. от III-ти Софийски район-ОФ същият поканва циганското малцинство да образува своя цигански малцинствен комитет, като същия се базира от миналите си разбирания и издава документ № 7, който не отговаря на циганския комитет, а цитира временен комитет на циганите-мохамедани, ул. „Татарли“ №10, от който се вижда, че избраните лица са посочени не като цигани, а мохамедани и лицата Таир Селимов Таиров и Али Кочев се отказват от този комитет, защото апелът на др. Пашов поканва всички наши сънародници към религиозния обичай така наречения „сюнет“.

Документ-протокол №1/22.III.1942 год., в който се поменава, че се образува културно-просветно читалище „Светлина“, който въобще не е съществувал, пак по причината на др. Пашов.

Документ № 5 от в. „Мир“ бр. 10142 издадена статия от д-р Найден Шейтанов „Циганите и циганския въпрос“, който казва: „циганите-мохамедани са на погрешен път, защото самата управа не е на мястото си и ги подканва на претопяване“. Издаденият вестник от др. Пашов „Истанбул“ и „Тербие“.

Документ № 20/26.III.1945 год. в навечерието на нашия избор за създаване на настоящата културно-просветна организация на циганското малцинство излязохме ние,

другарите, с нашата листа, която я води Таир Селимов Таиров и Пашев със своята листа отделно, така също и неговият др. Юсейн Билялов води своята листа отделно. Ние, тук не можахме да се разберем, защото той прие обединението на листата на Юсеин Билялов, като не прие нашата листа начело с др. Таир Селимов Таиров. Същата листа на Пашов и на Юсейн Билялов не можахме да ги приложим тук, защото са скрити дълбоко, а прилагаме обединената листа на циганското малцинство начело с Шакир М. Пашов. С големи усилия постигнахме това обединение със знанието на района и др. Янко Петков. След като се постигна споразумението и гласуваното доверие от обединената листа, разпредели се на всекиму работа, обаче, др. Пашов като вожд на нашата нация не съумя да ги привърже и да заработят Отечествено-фронтовски, а създаде големи дрязги, особено в Централното ръководство от градския мащаб и разедини всички и сега едва ли има 5 души, които да са по своите места. Състави ръководство, наречено роднинско от наши сънародници, което не съществува и до днес в организацията като Централно ръководство. С приложението на нашата листа, одобрена от др. Янко Петков, начело с Рамадан Кочев Демов и Трайко Найденов не можахме да се разберем при присъствието на др. Янко и да съставим такова Отечествено-фронтовско културно-просветно циганско ръководство и до днес организацията няма избрано ръководство, а имаме театър „Рома“, както е видно от документ № 34 написано до редакция „Изгрев“ искаше др. Пашов да нерече „Шакир М. Пашов“. Всички тези нередности всяха голям смут сред малцинството ни, а особено при раздаването на басми и спиртни напитки, като прилагаме настоящите бележки, които гласят така: др. Емин Еминов Юмеров, настоящ директор на театър „Рома“, а също и домакина Найдо Яшаров със своите подписи са раздавали тези наряди. Емин Еминов е получил 3 кг. ракия и 5 бутилки вино, Исмаил Шакиров е получил 3кг. ракия и 10 бутилки вино. Емин Еминов е получил допълнително 3 кг.мастика, 5 бутилки вино и 1 кг. ликьор, като същия наш сънародник Кадри Синапов Учаров е получил само 1 кг. ракия и 2 бутилки вино. Прилагаме бележки хвърчащи. Ние не казваме, че са продадени на черна борса, но щом са без подписи и ръкописи ние се съмняваме, които са издадени от домакина Найдо Яшаров. Предупредихме др. Пашов да се постави ред и справедливост, обаче, той не обръща внимание и продължава своята „работа“. Прилагаме документ № 8. Взето решени на 24.IV.1947 год. да се направи календар, на който да се вижда бригадирското движение на нашата младеж и нашите бъдещи кадри, обаче, др. Пашов събра много суми, които още не могат да се установят и оправдаят, като могат да бъдат смятани за оправдани само 3 550 лв. Издава се календар с неговия

лик; обрисувана една циганка с 2 деца и фабрика, като нашите сънародници по села и градове, виждайки този календар още прости и непросветени, чудят се и казват: “Ето, нашия Пашов, неговата жена и деца, ето и фабриката му и ето човек за нас и за нашата милост“ и до днес той кичи организацията със своите ликове и като главен отговорник на театър „Рома“, без да обръща внимание на поканите, издадени от театъра и за театъра, той вижда подписите на режисьора на театъра Жечо Янев и Емин Еминов в самите покани, които имат по 1 000 и 1 500 лв. напр. дадена покана на Яшар Дуров заедно с четиричленното си семейство за 1 200 лв.

Аз, като председател на контролната комисия, поисках да направя ревизия на касата при организацията, обаче, др. Пашов не ми позволи, като каза, че трябва да чакам неговото разрешение.

Прилагам протокол № 1/24.I.1947 год., намирам следното, както се вижда в протокола и до днес не ми се дава възможност да проверя най-щателно изразходваните финансови средства на организацията ни.

Втори път подканихме др. Пашов да се съобрази с устава на организацията, който го прилагаме, обаче, той не се съгласяваше с устава, а само всичко да се върши по неговата инициатива.

Прилагам документ № 28, от който е видно, че миньорите цигани от малцинството ни в Перник само веднъж са го чували да говори в разстояние на четири години, повече никога.

Поканихме др. Пашов да направим членски карти, подобни на приложеното тук и други предложения, обаче, той винаги отказва и така не може да става отчитането правилно на членовете ни. Относно бригадите др. Пашов не се е погрижил. Прилагаме и документ от 14.X.1945 год. установена бригада от др. Таир Селимов Таиров, която редовно отиваше по селата. Той не позволи и тази бригада повече не съществува. Излизали сме с апели, особено на 1 май и то наш език. Др. Пашов и това не одобри, както е видно от документите № 25 и 26. Вестникът ни „Романо-Еси“, който издава лично др. Пашов и където най-много се говори за него не отговаря на истината. Това се вижда от проверката и досието му в IV-ти район, кварталната партия. Ето всички тези данни са верни, за което прилагаме и документите.

Председател на контролна комисия:

ЦДА, ф.1Б, оп.8, а.е. 596, л. 65-67